

УДК 327(477+8=134)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.52.44>

ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тетяна Ілюк, Павло Горбатюк

*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
факультет права та міжнародних відносин, кафедра міжнародних відносин
вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, 04207, м. Київ, Україна*

Важливими завданнями зовнішньої політики України сьогодні, в умовах війни росії проти нашої держави, стало забезпечення широкої міжнародної підтримки, формування сприятливого іміджу за кордоном та розвиток відносин з країнами т.зв. «Глобального Півдня». Латинська Америка – складний регіон, що динамічно розвивається регіон, з відчутним російським впливом, якій сьогодні перебуває у фокусі уваги української дипломатії. Відсутність належної стратегічної роботи щодо розбудови відносин впродовж усього періоду української державності призвела до того, що ми маємо проблеми розуміння в країнах регіону і потребуємо сьогодні стратегічного підходу до формування там власного іміджу і налагодження відносин з ними. Мета даної статті – проаналізувати проблеми позиціонування України в країнах Латинської Америки та визначити перспективні напрями репрезентації. З'ясовано, що головною проблемою іміджу України у досліджуваному регіоні є низький рівень ідентифікації нашої країни, брак інформації як щодо окремих культурних та економічних надбань України, так і нашої держави загалом. Окреслено механізми впливу, поширення та ключові наративи російської пропаганди у регіоні. Зазначено, що попри розвинений механізм інформаційного впливу РФ в Латинській Америці – обсяг аудиторії безпосередньо російських джерел інформації є відносно невеликим. Тим не менш, варто враховувати гарне сприйняття меседжів Росії місцевим населенням, зокрема це стосується тез, що використовують недовіру до Сполучених Штатів та висвітлюють Україну як «державу-маріонетку». Попри це, як показує проведений аналіз, існує потужне поле вироблення власного позиціонування. У статті зазначено, що в процесі вибудовування позиціонування України в регіоні маємо зважати на специфіку окремих країн та на наявність чисельної української діаспори в таких країнах як Аргентина та Бразилія. Враховуючи цей чинник, доречним було б акцентувати увагу на здобутках етнічних українців у Латинській Америці задля підвищення позитивного іміджу України. Серед інших перспективних напрямків позиціонування в статті виділяються: спільне «колоніальне минуле», роль України в продовольчій безпеці, здобутки в сфері інновацій, подолання бідності, престижність здобуття вищої освіти в Україні, можливість залучення латиноамериканських компаній у післявоєнній відбудові.

Ключові слова: Україна, Латинська Америка, імідж, позиціонування, медіа, пропаганда, наративи.

Сьогодні, в умовах інформаційної війни Росії проти нашої держави Україна постала перед необхідністю максимального забезпечення підтримки з боку іноземних держав і розвитку відносин з країнами регіонів, увага до яких протягом тривалого періоду була не достатньою. Країни Латинської Америки – непростий регіон, що динамічно розвивається та відносини з яким є вагомими з точки зору його політичної представленості у міжнародних організаціях, насамперед ООН; приналежності Бразилії, Аргентини, Мексики до «Великої двадцятки»; потужного російського впливу в регіоні; значного рівня залученості США до регіональних процесів, що опосередковано корелюється і з рівнем оборонної та фінансової підтримки України з боку США. Сумарність цих чинників лягла в основу того,

що налагодження відносин з країнами регіону сьогодні знаходиться в фокусі уваги української дипломатії. Зокрема, як зазначив міністр іноземних справ Дмитро Кулеба під час представлення вперше розробленої МЗС України п'ятирічної Стратегії розвитку відносин України та країн Латинської Америки і Карибського басейну: «2024 рік стане роком повернення України в регіон Латинської Америки і Карибського басейну» [1].

Відсутність належної уваги до розвитку двосторонніх відносин з країнами регіону, більшість з яких до 2014 року навіть не мала власних дипломатичних представництв в Україні та були представлені «транзитом» через Москву (частина з них і зараз працює через дипломатичні місії в Польщі чи Німеччині за сумісництвом); сильний вплив Росії в регіоні та специфічні відносини зі США; слабкість економічної співпраці і практично відсутня інформаційна присутність в регіоні, – усі ці чинники призвели до того, що навіть на сьогоднішній день Україна залишається для населення країн Латинської Америки *terra incognita*, а її образ (як і бачення війни проти нашої держави) значною мірою нав'язується російською пропагандою, що потребує негайного вироблення стратегічного підходу до розвитку відносин та налагодження ефективних комунікацій.

Різноманітні аспекти цієї тематики аналізувалися в роботах науковців. Зокрема, проблеми розвитку країн Латинської Америки аналізувалися у працях О. Ковальової, А. Гриценко, Є. Галушки, А. Киридон, О. Аладіної, О. Гусейнової, Т. Богданової, Ю. Седляр та інших. Чинник впливу США в регіоні Латинської Америки досліджували Н. Шевченко, Т. Богданова, З. Зазуляк [2; 3]. Місце країн Латинської Америки й Карибського басейну в стратегіях Російської Федерації було проаналізовано в роботах О. Ковальової та О. Кондратенка [4; 5]. Сучасний пласт відносин та потенціал формування латиноамериканського вектору зовнішньої політики України, як і проблеми його розбудови, активно розробляються плеядою українських аналітичних центрів, зокрема Радою зовнішньої політики «Українська призма», аналітичним центром ADASTRA, в аналітичному звіті з рекомендаціями щодо позиціонування України в державах Азії, Африки та Латинської Америки, підготовленому в рамках проєкту «Освітня лабораторія для українських зовнішньополітичних експертів та інфлюєнсерів», ініційованого Центром міжнародної безпеки за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» у 2023 році тощо [6; 7; 8].

Аналізуючи проблеми іміджевого позиціонування України, що стоять на перешкоді реалізації національних інтересів нашої держави в регіоні, маємо відзначити низький рівень впізнаваності та брак інформації про Україну, її історію та сучасний розвиток, культурну самотність та ідентифікацію українців як нації із власною, відмінною від Росії ідентичністю. Територіальна віддаленість зони воєнних дій від регіону Латинської Америки, потужна робота російської пропаганди, партнерські відносини України зі США та фінансова допомога останніх нашої державі (за рахунок коштів, які, на думку лідерів більшості латиноамериканських держав, мали бути направлені на допомогу економічному розвитку в країнах Центральної Америки та Карибського басейну), сприйняття України як «маріонетки» США, насаджене російською пропагандою – цей комплекс чинників є визначальним у ставленні до України та до російсько-української війни.

Аналізуючи суспільні настрої в Латинській Америці загалом, можемо зазначити про доволі сильний вплив російської пропаганди та констатувати, що поточні кампанії дезінформації Москви, які є частиною її глобальних зусиль з відновлення колишнього статусу Росії та протидії очолюваному США західному ліберальному порядку, досить активно впроваджуються в країнах регіону [9]. Зокрема, Росія використовувала недовіру до Сполучених Штатів, характеризуючи їх як країну, що має наміри видобувати ресурси та схвалювати економічну політику, яка погано підходить для Латинської Америки, натомість

пропонуючи себе як дружню, менш нав'язливу альтернативу. Характерно, що успішні інформаційні операції посилюють російські повідомлення через союзницькі з Росією медіа-платформи та мережі впливових акторів, включаючи журналістів, інфлюенсерів, дипломатів та інтелектуалів. Російські кампанії з дезінформації в Латинській Америці, які були активними з початку президентства В. Путіна, посилилися після вторгнення Росії в Україну в 2014 і 2022 роках. Їхній ефект можна побачити в зміні громадської думки та небажанні країн Латинської Америки надавати військову допомогу Україні чи брати участь у санкціях проти Росії. Та при цьому ситуація в регіоні не є однозначною. Сполучені Штати не позбавлені друзів і союзників у регіоні, і кілька шляхів залишаються відкритими для зміцнення відносин у частині світу, яка має критичне значення для стратегічних інтересів США [9].

Розглядаючи вплив російської пропаганди в регіоні спостерігаємо, що станом на зараз російський уряд активно фінансує чергову кампанію з дезінформації по всій Латинській Америці. Діяльність Кремля будується на використанні розвинених наявних контактів у ЗМІ Аргентини, Болівії, Чилі, Колумбії, Кубі, Мексики, Венесуели, Бразилії, Еквадору, Панами, Парагваю, Перу, Уругваю та інших країн Латинської Америки [10]. За припущенням Державного департаменту США, кінцева мета Кремля може полягати в тому, щоб завуалювати свою пропаганду та дезінформацію через місцеві ЗМІ таким чином, який буде органічним для латиноамериканської аудиторії, з метою підірвати підтримку України та пропагувати антиамериканські позиції та антинатовські настрої. Такі російські організації як Social Design Agency (SDA), Інститут розвитку Інтернету та Structura координували розвиток інформаційної маніпуляційної кампанії, націленої на населення країн Латинської Америки. Робота направлена на забезпечення стратегічних інтересів Росії в регіоні шляхом відкритого та прихованого залучення місцевих ЗМІ та роботи з лідерами думок з метою поширення дезінформації та пропаганди [10].

За матеріалами «Щорічної оцінки загроз розвідувального співтовариства США» за 2023 рік (Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community), російські суб'єкти впливу адаптували свої зусилля, щоб якомога більше замаскувати джерела власних повідомлень за допомогою величезної екосистеми російських проксі-сайтів, окремих осіб і організацій, які виглядають як незалежні новинні джерела [11]. Діяльність мережі в основному здійснюється спільно з іспаномовними виданнями «Pressenza» та «El Ciudadano», проте групі доступна ширша мережа медіа-ресурсів для подальшого поширення дезінформації [10; 11].

Як зазначає експерт О. Ковальова, головна ідея російської пропаганди в регіоні полягає в тому, що Україна – це просто «маріонетка». Меседж про те, що українці – це «нацисти» не сприймається в Латинській Америці, адже місцеве населення сприймає «нацизм» як «расизм», і Росія перекинує це у такому ключі. Росія для латиноамериканців стає героєм, оскільки в їхніх очах вона опонує США та бореться з американським імперіалізмом та НАТО, яке також уособлює імперіалізм [12].

Однак, не варто зараховувати регіон до зони цілковитого російського інформаційного впливу, зокрема зважаючи на те, що таке твердження є одним з наративів російської пропаганди. Як аргументовано доводять експерти і підтверджують дипломатичні джерела, там дійсно досить сильне російське інформаційне поле, особливо в царині інтернету та інтернет-простору. Навіть за даними самих росіян, покриття RT в латиноамериканських країнах сягає понад 18 млн. чол [12]. Ще орієнтовно 25 млн. осіб зараховують як підписники у соціальних мережах (але тут варто зважати й на велику кількість ботоферм, що працюють в регіоні). З одного боку – це досить вагомі цифри, та якщо врахувати що загальна кількість населення регіону перевищує 650 млн. чол. То ми розуміємо що цей вплив не є настільки критично домінуючим. Значно більш суттєвою проблемою є те, що в регіоні

досить добре сприймаються меседжі російської пропаганди через наявні антиамериканські настрої і бачення росії, як менш нав'язливу дружню альтернативу могутньому США [12].

З огляду на цей меседж, вважаємо можливим в основу **позиціонування** ставити **меседж** про розуміння і потерпання від колоніального гноблення, про спільність наслідків колоніального минулого як в латиноамериканському світі так і в зоні впливу Російської Імперії. Кращому розумінню між народам сприятиме роз'яснення того, що сьогодні *Росія намагається відновити біполярний світ і повернути світ до часів, коли США і росія були визначальними лідерами світопорядку і вирішувати долю інших країн*, які звикли вважати своїми колоніями – це і є головна мета цієї невинуватої агресії (для аргументації можна навіть використати чинник військового вторгнення в Грузію, в Молдову (Придністров'я), в інші країни, що обрали шлях незалежності і хочуть вийти з російської геополітичної орбіти. Акцентувати, що сьогодні надзвичайно важлива солідарність країн, що стали на шлях розвитку і прогресу усього світу, які знають що таке гноблення від колоніалізму і не хочуть дозволити країнам-гігантам нав'язувати свою волю і нехтувати міжнародним правом. Україна, як і країни Латинської Америки, знає, що таке бути колонією і сьогодні вона бореться за свою суверенність і незалежність, за те, щоб росії не вдалося повернути її до колоніального стану, за рівність і справедливість. Країни – колишні колонії, якщо хочуть досягти рівності і справедливості, мають єднатися з такими ж як вони, а не з іншими гегемонами. Тільки разом ми можемо забезпечити справедливий порядок і тривалий мир, і тут нам важлива підтримка країн Латинської Америки.

Розглядаючи тему боротьби з колоніалізмом та історичних зв'язків, варто згадати і про наявність спільних історичних постатей. Наприклад, Михайла Скибицького (Mukhailo Skybytskyi, Miguel Rola, 1793–1847 рр.) – уродженця Волині, державного діяча, учасника визвольної боротьби південноамериканських колоній Іспанії під проводом Симона Болівара. Першим був особисто нагороджений Симоном Боліваром на той час першою в історії незалежного Перу найвищою військовою відзнакою – медаллю «Бюст Визволителя». Після закінчення служби був особистим помічником першого Президента Венесуели Хосе-Антоніо Паеса. Написав його біографію. Уперше в історії дав інженерний розрахунок Панамського каналу. Нині, у столиці Перу, м.Ліма існує два пам'ятники М. Скибицькому, другий – відкритий у 2020 році та розташований на території військового коледжу імені Еміліо Соєр Каберо ЗС Перу [13].

Беручи до уваги чутливість суспільства окремих країн (зокрема Аргентини, Чілі), до **тематики злочинів військових диктатур**, вважаємо доцільним масштабування кампанії щодо визнання Голодомору українців радянським/російським режимом, а також ретрансляцію і більш широке висвітлення трагічних моментів нашої власної історії щодо репресій радянського режиму, «розстріляного Відродження», розкуркулення і знищення української інтелігенції; показати те ж вивезення зерна та ресурсів колоніальною владою, що й призвело до голодоморів тощо [8].

Однак, тут важливо правильно підібрати формат подачі – не просто в формі активних дипломатичних та інформаційних кампаній, а через культурний продукт – той же кінематограф, презентації окремих кейсів (в ідеалі, якщо підібрати когось із постраждалих українців, хто пов'язаний якимось чином із Латинською Америкою, або хоча б має достатній рівень впізнаваності в регіоні).

Окрім того, є сенс говорити також про **колоніальні утиски**, що росія завжди вивозила з України все: і ресурси, і харчі, і продукцію, і найкращих фахівців. Не тільки про Голодомор, але й про вивіз мінеральних ресурсів (що є актуальним для регіону ЛА), про загарбницьку політику, що призводила до вичерпування родовищ, знищення нашого

потенціалу (та ж родючість ґрунтів), страшних екологічних наслідків. Про те, що **ми знаємо, що таке бідність** – коли забезпечували більше третини бюджету метрополії, а черги за продуктами в нас були такі самі як у Венесуелі; що дефіцит був нормальним явищем, що якщо потрібно було щось купити – хороший одяг, чоботи чи фрукти, на кшталт бананів чи апельсинів, треба було їхати до Москви. Про те, що ми пройшли складний шлях зuboжіння 90-х і енергетичних воєн 2000-х, коли росія відключала газ чи енергетику серед зими з температурою на вулиці – 30, залишаючи людей мерзнути, лише тому, щоб змусити український уряд приймати ті рішення, які потрібні їм, і повернутися в лоно монополії.

Говорити про те, що Україна цей шлях пройшла, що ми **долаємо бідність і розвиваємо інновації**, що нам є що показати світові і запропонувати латиноамериканським партнерам. Цікавим напрямом позиціонування може стати демонстрація *досягнень України в IT-сфері та технологічному розвитку*. Зацікавленість в пошуку нових технологічних рішень, що не надто вартісні для бюджетів, але дозволяють забезпечити прогрес і спрощення – один з тих моментів, що ми можемо запропонувати латиноамериканським країнам. Демонстрація здобутків цифровізації, спрощення життя кожного громадянина за рахунок електронних послуг, навіть певна експортизація цифрових послуг і систем могла б сприяти покращенню діалогу і підвищенню іміджа **України як прогресивної країни можливостей**, що може стати партнером у майбутньому.

Доцільним вважаємо посилити меседж про **Україну – гаранта глобальної продовольчої безпеки**, про започатковану гуманітарну ініціативу «Зерно з України», яка передбачає експорт продовольства через «зерновий коридор» у Чорному морі. Про те, що ми об'єднали велику кількість країн, і мільйони тонн продовольства були відправлені в Азію та Африку. І ми хочемо розширити коло країн і разом зробити цей проєкт ще потужнішим [14].

Актуальним також позиціонуватися як партнер, що сприятиме забезпеченню **екологічної та радіаційної безпеки**. Досвід подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, боротьби із загопленнями внаслідок злочинного підриву росіянами Каховської ГЕС, постійної уваги, моніторингу та напрацюванню механізмів мінімізації наслідків радіаційних катастроф, які ми вдосконалюємо і відпрацьовуємо перед обличчям постійних загроз терактів, зокрема на тій же захопленій Запорізькій АЕС, – це може бути цікавим для країн Латинської Америки і має поле для партнерства з країнами регіону на глобальному рівні [8].

Потенційно перспективним вважаємо і позиціонування України як країни з **досвідом будівництва і швидкого відновлення інфраструктури**, який ми до того ж інтенсивно здобуємо сьогодні в екстремальних умовах. Тут ми готові не лише демонструвати власні здобутки, але й виступати транзитером такого досвіду. Більше того – цікавими можуть бути і перспективи залучення **латиноамериканських компаній до післявоєнного відновлення інфраструктури України**.

Потенційним являється і **освітній напрям** співпраці, що є актуальним для латиноамериканських країн через наявність потреби у підвищенні рівня освіченості населення. Навчання їхніх студентів в українських ВНЗ цілком може стати ще одним містком, що сприятиме покращенню відносин, налагодженню взаєморозуміння, партнерства та підтримки. Тим паче, що така практика була започаткована ще за часів СРСР. Більше того, якраз історії навчання в Україні латиноамериканських студентів ще з часів СРСР і до нині, доцільно посилити і з точки зору спростування російських наративів про націоналізм і шовінізм в Україні. Адже тисячі здобувачів із країн Центральної Америки та Карибського басейну навчалися в Україні, жили тут і не знали жодних утисків чи пригноблень.

Доцільним вважаємо також акцентувати увагу на **миролюбності, гостинності і приязності українців**, яку вже **добре знають народи латиноамериканських країн** із

численною українською діаспорою. *Століттями представники українського етносу проживають в одних містах та селищах з іншими представниками народів Аргентини, Бразилії, Венесуели.* Бразилія – чи не єдина країна в світі, українська мова стала офіційною мовою муніципалітету Прудентополіс. І саме чинник української ментальності може стати досить вдалим козирем, що може допомогти сформувати й посилити наратив російського імперського шовінізму і українців, як нації що стала його жертвою. Особливо, якщо вдасться інформаційно донести його на контексті поведінки представників двох народів. Адже, як зазначає Посол України в Аргентині Ю.Клименко «...Абсолютна більшість ново-прибулих росіян зверхньо ставиться до аргентинської культури, звичаїв та традицій. Це їхній великодержавний російський шовінізм, він поширюється не тільки на українців, на представників народів Латинської Америки також» [15].

Вибудовуючи позиціонування України в регіоні маємо зважати на специфіку окремих країн, яка має свої, часом суттєві, відмінності, а також на чинники наявних можливостей донесення інформації та залучення нових каналів і форматів. Проте, чинники подібних сторінок минулого, ментальних подібностей, потенціалу економічної та політичної співпраці, культурні цінності та наявність чисельної української діаспори в таких країнах як Аргентина та Бразилія, можуть лягти в основу налагодження діалогу та сприяти підтримці нашої країни з боку латиноамериканських країн [8]. Так, приблизно 300 тис. громадян Аргентини мають українське походження, в свою чергу біля 500 тис. етнічних українців проживає в Бразилії [16]. Переважна частина української діаспори в Бразилії (75%) проживає у штаті Парана, в даному контексті важливу роль становить зокрема муніципалітет Прутендополіс – «столиця» української громади в країні, де з жовтня 2021 року українська мова є офіційною [17; 18].

Досить вдалим є залучення **відомих особистостей і використання кейсів українців**, що досягли успіху, живуть, працюють, розвивають бізнес, допомагають і рятують життя тих же аргентинців. Як приклад, можемо говорити про етнічного українця, Почесного консула України в Аргентині Педро Ливика – відомого і шанованого нейрохірурга, якого знають і поважають місцеві мешканці.

На початку повномасштабного вторгнення деякі ЗМІ Аргентини писали про **історії допомоги** виробників і бізнесменів українського походження з Місьйонеса, провінції з найбільшою кількістю української діаспори в країні, які зібрали 128 тис.мішків вареного мате для українських біженців в Польщі. Товари вже вилетіли з провінції наземним транспортом і потім будуть перевезені на літаку режисера та пілота Енріке Пінейро [19].

Або ж інший приклад: історія власника бренду Rosamonte (одного із найбільш продаваних брендів йерба мате в Аргентині), який є нащадком іммігрантів з України, які оселилися в Апостолесі, Місьйонес, де вони обрали виробництво. Прадіди Гренюка були частиною українських іммігрантів, які заснували Apóstoles близько 1887 року, коли вони прибули в цю частину Місьйонес, на кордоні з Коррієнтес, рятуючись від воєн, і разом із польськими сім'ями, де заснували місто.

«Український народ – дуже багатостраждальний народ. Україна – аграрна держава, її завжди загрожували. Але це також процвітаюче, підприємницьке місто з чудовою культурою праці, яку прищепили нам наші батьки, діди та бабусі», — зазначає бізнесмен [20].

Ці люди можуть бути як нашими амбасадорами, так і їх історії можна медійно підняти і навіть міфологізувати, посиливши проєкції зав'язків з етнічною Батьківщиною і через них показавши героїзм і найкращі риси української ментальності, Україну, її культуру, відмінну від росії.

Вдалою ідеєю було б створення фільмів і серіалів, або поширення інших медіа, спрямованих на висвітлення української культури. Маємо історичний прецедент – гастролі

Української республіканської капели та виконання «Щедрика» в Мексиці, Аргентині, Уругваї, Бразилії та Кубі в 1919 році [21]. Водночас є і приклад з сучасності – бразильський містичний серіал «Бездушні» (Desalma), що зображує життя і традиції української діаспори в країні, зокрема українську міфологію (мавки, відьми, свято Івана-Купала) [23]. Серіал налічує 2 сезони та був номінований на декілька престижних нагород Бразилії [23; 24]. Наявність подібного продукту свідчить про наявність попиту, яким, безумовно, варто скористатися.

Важливо також вдало використати в позиціонуванні і найбільший козир, який має наша країна в латиноамериканському світі – **спорт і спортивна дипломатія!** Саме українські спортсмени, особливо футболісти і футбольні клуби, на сьогодні мають найвищий рівень асоціації з нашою країною. Тому, на наш погляд, важливо ще більше посилити ретрансляцію спортивних досягнень, а також можна через сторікейси українських відомих спортсменів, що сьогодні на фронті, спробувати донести – за що насправді бореться Український народ.

Загалом, ключовим завданням на сьогоднішній день є **підвищення обізнаності про Україну** в населення латиноамериканських країн та викристалізація у них розуміння нас, не як частини російського світу, а як *самостійну, незалежну суверенну державу, з власною понад 1000-літньою історією, із самобутньою культурою та власною ідентичністю.*

Потрібно більше розповідати про нашу культуру, при чому не з новітнього часу – а зі стародавніх часів, про наші культурні надбання, про різні сторінки історії і, як вже зазначали, особливо героїзувати сторінки історичної боротьби українців з колоніальною росією. Показувати державність початку ХХ століття та нашу боротьбу. Той факт, що у 1921 році Послом Української Народної Республіки в Аргентині та за сумісництвом в Бразилії було призначено М. Шумицького вже говорить про власну понад столітню державність і показує важливість для нас цих країн і наявність політичного діалогу.

Важливим залишається і підтримка таких іміджевих характеристик України та українців як **«Сміливі люди», «Нація героїв», «Демократична країна», «Винахідливі люди», «Вільна нація», «1000-літня історія та культура»** [24]. Хоча у більшості країн Латинської Америки ці характеристики не так актуальні, як у тому ж європейському чи американському суспільстві, донесення інформації про війну, про спротив українського суспільства, його мобілізацію необхідне і має бути точно забезпечене через важливі для цієї аудиторії канали.

У цьому контексті важливо зважати не лише на місцеві ЗМІ, але й взагалі варто приділити увагу Іспанії, яка разом із південною Америкою являється іbero-американським культурним та мовним простором. Зокрема, серед видань, що мають найвищий рівень підтримки і довіри в регіоні – іспанська газета «El País» (43% читачів газети є представниками цього регіону) та «АВС».

Таким чином, проведений аналіз демонструє необхідність стратегічного таргетованого підходу до формування іміджу України в країнах Латинської Америки, з урахуванням особливостей їх розвитку, світоглядних орієнтирів, стану двосторонньої співпраці та потенційних векторів (насамперед, економічних та технологічних чинників), а також беручи до уваги специфіку їх відносин з Росією і поширеність російського впливу. При цьому, досить помилковим буде вважати ключовою іміджеутворюючою проблемою саме засилля російської пропаганди і її потужність в регіоні. Скоріше, росії вдалося певною мірою заповнити інформаційний вакуум, що сформувався внаслідок відсутності планомірної роботи нашої держави в країнах регіону, а також слабкість її представлення в глобальному інформаційному просторі протягом усього періоду її незалежності. При цьому, ми

маємо хороший потенціал і навіть спільні сторінки історичної взаємодії; потужну і досить активну діаспору і сприятливе ставлення в країнах, де вона проживає; унікальний кейс муніципалітету Прудентополіс (Бразилія), де українська мова стала офіційною мовою; спільні проблеми розбитку і добробуту населення, а також потерпань від колоніального минулого. Ці чинники можуть лягти в основу вироблення позиціонування, як такі, що забезпечують взаєморозуміння і демонструють подібність і певну спільність. При цьому, обов'язковою є і демонстрація наших позитивних сторін і спроможностей виступати як партнер, співпраця з яким сприятиме росту прогресу, добробуту та вирішенню актуальних проблем. У цьому контексті ми можемо запропонувати як вже наявні успішні проекти в ІТ-сфері, галузях екології, інфраструктури, аграрного сектору і т.д.

Перспективи подальших досліджень полягають в деталізації чинників формування позитивного іміджу України в окремих країнах регіону та аналізі інструментарію донесення інформації і вироблення механізмів просування необхідних меседжів і наративів.

Список використаної літератури

1. МЗС розробило стратегію розвитку відносин України та країн Латинської Америки і Карибського басейну. *Юридична газета онлайн*. 2024. 10 січня. URL: <https://jur-gazeta.com/golovna/mzs-rozrobilo-strategiyu-rozvitku-vidnosin-ukrayini-ta-krayin-latinskoyi-ameriki-i-karibskogo-baseyn.html>
2. Кирідон А. Латинська Америка в сучасному світі: основні тенденції розвитку / А. Кирідон, О. Аладіна, О. Гусейнова. [Електронний ресурс]. – URL: <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/viewFile/2945/2906/>
3. Зазуляк З.М. Фактор США у регіоні Латинської Америки на сучасному етапі. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2014. Вип. 120(1). С. 173–181.
4. Ковальова О.І. Російська військово-стратегічна загроза домінуванню США в Латинській Америці: наміри та реальність // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». 2015. № 5. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2515/2245
5. Кондраченко О. Латино-Карибська Америка в геостратегії Російської Федерації. Американська історія та політика. 2019. № 7. С. 48–64. URL: <http://www.americanstudies.history.knu.ua/uk/archiv/7-2/latino-karibska-amerika-v-geostrategii%D1%97-rosijsko%D1%97-federacii%D1%97/>
6. Шевченко Н. Якими мають бути пріоритети України в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну?: *Аналітична записка*. Рада зовнішньої політики «Українська призма». 2020. URL: <https://prismua.org/wp-content/uploads/2020/07/LA1.pdf>
7. Откидач О. Посилення лівих сил у Латинській Америці та Карибському басейні: наслідки для України: *Аналітична записка*. URL: https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/05/Ukr_ADAstra_04_Latin-America.pdf
8. Рекомендації щодо позиціонування України в державах «Глобального Півдня»: *Аналітична записка*. Центр міжнародної безпеки, Міжнародний фонд «Відродження». 2023. URL: https://intsecurity.org/Ukraine_Global%20South_positioning.pdf
9. Farah D., Ortiz R., Russian Influence Campaigns in Latin America; Special Report. *United States Institute of Peace*, 2023. URL: https://www.usip.org/sites/default/files/2023-10/sr_525-russian_influence_campaigns_latin_america.pdf
10. The Kremlin's Efforts to Covertly Spread Disinformation in Latin America. *United States Department of State*. URL: <https://www.state.gov/the-kremlins-efforts-to-covertly-spread-disinformation-in-latin-america/>
11. Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community. *Office of the Director of National Intelligence*. URL: <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/ATA-2023-Unclassified-Report.pdf>

12. Аналітик: У російської пропаганди в Латинській Америці міцні позиції, але вона не є там всемогутньою. *Polskie Radio*. URL: <https://www.polskieradio.pl/398/7836/Artykul/3203401>
13. Політичні відносини між Україною та Перу. *Посольство України в Республіці Перу*. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-peru/526-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-peru>
14. I hope to hear a strong voice of Mexico in support of Ukraine – President during the conversation with the Mexican university community. *Official website of the President of Ukraine*. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/spodivayusya-pochuti-silnij-golos-meksiki-na-pidtrimku-ukray-86869>
15. Посол України в Аргентині: Росіяни кажуть, що тікають сюди від війни. Від якої-такої війни?!. *Главком*. URL: <https://glavcom.ua/longreads/posol-ukrajini-v-arhentini-rosijani-kazhut-shcho-tikajut-sjudi-vid-vijni-923016.html>
16. Українська громада в країнах світу. *Міністерство закордонних справ України*. URL: <https://mfa.gov.ua/dvostoronnye-spivrobotnictvo/zakordonni-ukrayinci/ukrayinska-gromada-v-krayinah-svitu>
17. Сушинська І. Збереження національної ідентичності українців у бразильській діаспорі. Українознавчий альманах. 2012. Вип. 7. С. 76–79. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Ukralm_2012_7_21.pdf
18. Муніципалітет Прудентополіс: у Бразилії теж є Україна. *Українське національне інформаційне агентство "Укрінформ"*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3330627-municipalitet-prudentopolis-u-brazilii-tez-e-ukraina.html>
19. Boerr M. Son descendientes de ucranianos y envían 128.000 saquitos de mate cocido para los refugiados. *La Nación*. URL: <https://www.lanacion.com.ar/economia/campo/agricultura/son-descendientes-de-ucranianos-y-decidieron-enviar-128000-saquitos-de-mate-cocido-para-los-nid27062022/>
20. Boerr M. Reza en ucraniano: la plegaria diaria del dueño de una yerbatera por el fin de la guerra. *La Nación*. URL: <https://www.lanacion.com.ar/economia/campo/agricultura/reza-en-ucraniano-la-plegaria-diaria-del-dueno-de-una-yerbatera-por-el-fin-de-la-guerra-nid02032022/>
21. "Симон Петлюра інтернаціоналізує українське питання пісню": невідома історія тріумфу "Щедрика" в Європі. *Історична правда*. URL: <https://www.istpravda.com.ua/articles/2020/01/28/156943/>
22. Desalma. *Globoplay*. URL: <https://globoplay.globo.com/desalma/t/wQrprh1cNk/>
23. Confira os finalistas do prêmio da APCA de melhores do ano na televisão. *Folha de Pernambuco*. URL: <https://www.folhape.com.br/cultura/confira-os-finalistas-do-premio-da-apca-de-melhores-do-ano-na/166361/>
24. Звіт про сприйняття України у світі 2022. *Brand Ukraine*. URL: <https://brandukraine.org.ua/uk/analytics/zvit-pro-spriynyattya-ukrayini-u-sviti-2022/>

POSITIONING OF UKRAINE IN LATIN AMERICA: PROBLEMS AND PROSPECTS

Tetiana Iliuk, Pavlo Horbatiuk

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,

Faculty of Law and International Relations, Department of International Relations

Levka Lukianenka str., 13-B, 04207, Kyiv, Ukraine

Amidst the full-scale war against Russia, the important tasks of Ukraine's foreign policy today are to ensure broad international support, to build a favorable image abroad, and to develop relations with the countries of the so-called Global South. Latin America is a complex, rapidly developing region with

a significant Russian influence, and is in the focus of Ukrainian foreign policy today. The lack of proper strategic work on developing relations with countries of the region during Ukraine's independence has led to the fact that Ukraine has problems of being understood in the countries of the region. As a result, there is a need for a strategic approach when it comes to building our own image there and establishing relations with the mentioned countries. The purpose of this article is to analyze the problems of Ukraine's positioning in Latin America and to identify promising areas of representation. It has been established in the article that the main problem of Ukraine's image in the region is a poor recognizability of our country, lack of information about both cultural and economic achievements of Ukraine and our country. The article outlines the mechanisms of influence, spread, and key narratives of Russian propaganda in the region. It is noted that despite the developed mechanism of Russia's informational influence in Latin America, the audience of directly Russian sources of information is relatively small. Nevertheless, it is worth considering the tendency to positively perceive Russia's messages by the local population, in particular, the thesis that uses distrust of the United States and portrays Ukraine as a "puppet state." Nevertheless, the analysis shows that there is a strong potential for developing Ukraine's own positioning. The article notes that in the process of building Ukraine's positioning in the region, we should take into account the specifics of individual countries and the presence of a large Ukrainian diaspora in countries such as Argentina and Brazil. Considering this, it would be appropriate to focus on the achievements of ethnic Ukrainians in Latin America to enhance Ukraine's positive image. Among other promising areas of positioning, the article highlights the following: a common "colonial past," Ukraine's role in food security, achievements in innovation, poverty alleviation, the prestige of higher education in Ukraine, and the possibility of involving Latin American companies in postwar reconstruction.

Key words: Ukraine, Latin America, image, positioning, media, propaganda, narratives.